

EXPUNERE DE MOTIVE

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind promovarea demnității umane și toleranței față de diferențele de grup.

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În momentul de față, în sfera asociată domeniului reglementat de prezenta propunere legislativă există mai multe acte normative în vigoare, printre care:

1) Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

2) Legea 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

3) Anumite prevederi din Codul Penal, respectiv:

a) Art. 77, lit. h: circumstanțe agravante pentru infracțiunile săvârșite din motive legate de diferențele dintre grupurile sociale (rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen etc.).

b) Art. 297, alin. 2: sancționarea funcționarilor publici care îngrădesc un drept al persoanei pe temeiul apartenenței la un grup social.

c) Art. 369 privind incitarea la ură sau discriminare.

d) Art. 371 privind tulburarea ordinii și liniștii publice inclusiv prin atingeri grave aduse demnității persoanelor.

e) Art. 438 și 439 privind infracțiunile de genocid îndreptate împotriva unor grupuri sociale.

De asemenea, la nivelul Uniunii Europene există Directiva 2000/43/CE a Consiliului, din 29 iunie 2000, de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică. România s-a aliniat la prevederile din această directivă prin emiterea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 și înființarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

2. Schimbări preconizate

A. Introducerea unor mecanisme pro-active pentru promovarea toleranței și combaterea discriminării

Cu excepția unor prevederi din Legea 2002/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între

femei și bărbați, toate celelalte acte normative menționate sunt orientate aproape exclusiv în sensul sancționării abaterilor de la principiile privind toleranța față de diferențele dintre grupurile sociale. Sunt enunțate și sancționate în principal comportamentele și atitudinile publice care pot genera anumite situații de discriminare. Toate aceste reglementări sunt binevenite în societatea românească, dar insuficiente, întrucât nu instituie o abordare pro-activă pentru promovarea valorilor care circumscriu domeniul demnității umane și al toleranței față de diferențele de grup.

Prezenta propunere legislativă are drept scop crearea unor mecanisme de promovare a valorilor privind demnitatea umană și toleranța față de diferențele de grup. Sunt vizate trei domenii prin care se pot dezvolta aceste mecanisme de promovare: educația, mass-media și activitatea funcționarilor din administrația publică centrală și locală. Spre deosebire de legislația în vigoare care vizează sancționarea încălcării principiilor din acest domeniu, propunerea legislativă are în vedere promovarea acestor principii, astfel încât să fie integrate în viața socială din România sub forma unor comportamente sociale firești, naturale, nu doar sub forma unor atitudini de reținere și auto-constrângere impuse prin măsurile coercitive prevăzute în legislația în vigoare.

B. Consolidarea unității naționale

Toleranța față de diferențele dintre grupurile sociale are un rol vital pentru coexistența diverselor grupuri sociale în cadrul unei națiuni, fără a afecta identitatea, valorile, istoria și aspirațiile acelei națiuni.

Promovarea toleranței pleacă de la premisa că fiecare grup social trebuie să își continue libera manifestare în cadrul aceleiași națiuni, în coexistență și bună înțelegere cu celelalte grupuri sociale determinate pe criterii etnice, religioase, de gen etc. Segregarea socială și națională reprezintă un concept opus față de înțelesul pe care îl are „toleranță” în cadrul prezentei propuneri legislative. În fapt, segregarea și tendințele separatiste exprimă o formă de intoleranță față de celelalte grupuri sociale din cadrul aceleiași națiuni.

Din acest punct de vedere, promovarea toleranței reprezintă o acțiune pro-activă pentru consolidarea relațiilor sociale și implicit pentru menținerea unității naționale.

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Propunerea legislativă nu afectează echilibrul macro-economic.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Propunerea legislativă nu afectează mediul de afaceri.

3. Impact social

Introducerea și promovarea unor comportamente și atitudini sociale care au la bază valorile și principiile asociate demnității umane și toleranței față de grupurile sociale.

4. Impact asupra mediului

Propunerea legislativă de față nu are un impact negativ asupra mediului înconjurător.

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,

(atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani))

Pentru estimarea impactului asupra bugetului de stat s-a luat în calcul finanțarea celor 10 posturi alocate pentru Departamentul pentru Promovarea Demnității Umane și Toleranței, în următoarea formulă: 1 șef serviciu, 3 consilieri superiori, 3 consilieri principali, 3 consilieri asistenți. De asemenea, a fost inclus costul pentru chiria spațiului necesar desfășurării activității de către noul departament, precum și pentru achiziția de mobilier, echipamente, licențe de software și articole de birotică necesare desfășurării activității specifice. Suma totală aferentă primilor 5 ani de funcționare este de sub 3 milioane lei.

	Mobilier, birotica, echipamente	Chirie spatiu birou	Salarii	Contributii salarii	Total
Anul 1	68.000	21.600	450.132	113.280	653.012
Anul 2	0	21.600	450.132	113.280	585.012
Anul 3	0	21.600	450.132	113.280	585.012
Anul 4	0	21.600	450.132	113.280	585.012
Anul 5	0	21.600	450.132	113.280	585.012
Total	68.000	108.000	2.250.660	566.400	2.993.060

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

Propunerea legislativă nu presupune adoptarea unor acte normative suplimentare.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Propunerea legislativă vine în completarea legislației comunitare în materie, fiind inspirat de „Convenția Cadru Europeană pentru Promovarea Toleranței și Combaterea Intoleranței”, propusă ca model pentru toate statele membre ale Uniunii Europene, de către Consiliul European al Toleranței și Reconcilierii.

În cazul adoptării prezentei propuneri legislative, România ar fi primul stat membru al Uniunii Europene care ar promova acest model pro-activ pentru asimilarea la nivelul societății românești a principiilor și valorilor privind demnitatea umană și toleranța față de diferențe dintre grupurile sociale.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Jurisprudența CEJ și CEDO în această materie.

4. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente

România s-a angajat să promoveze o legislație modernă în domeniul respectării drepturilor omului și pentru combaterea discriminării. Propunerea legislativă a fost inspirată de „Convenția Cadru Europeană pentru Promovarea Toleranței și Combaterea Intoleranței” propusă ca model pentru toate statele membre ale Uniunii Europene, de către Consiliul European al Toleranței și Reconcilierii.

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu instituțiile care urmează să implementeze prevederile prezentei propuneri legislative:

Consultări preliminare cu reprezentanții:

- Ministerului Educației și Cercetării Științifice
- Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării
- Consiliului European al Toleranței și Reconcilierii

Inițiator: Deputat PSD Dragnea Nicolae Liviu